

ข่าวสาร 4PW เพื่อ “สานพลังปัญญา สร้างสรรค์นโยบายสาธารณะ”
4PW คือ กระบวนการนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมบนฐานปัญญา: Participatory Public Policy Process based on Wisdom

เกาะติด

4PW

ฉบับที่ ๑๙
ปี ๒๕๖๐

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

๑๐ ปี สบ. ทบทวนอดีต วางเป้าหมายอนาคต ก้าวสู่ทศวรรษหน้า - สุขภาพต้อง 'สร้างนำซ่อม'

บทเรียนและความสำเร็จตลอดระยะเวลา ๑๐ ปี ที่สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.) ทำหน้าที่ขับเคลื่อนระบบสุขภาพจนเกิดเป็นรูปธรรมเชิงพื้นที่และก่อรูปเป็นนโยบายสาธารณะ ถูกรวบรวมมานำเสนอในงาน “๑๐ ปี สช. สานพลังปัญญา สร้างสรรค์นโยบายสาธารณะ” ณ ศูนย์การประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ที่ผ่านมา

บรรยากาศภายในงานเป็นไปอย่างคึกคัก ครคร่ำไปด้วยภาคีเครือข่ายและหน่วยงานที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานระบบสุขภาพไทย โดยมี ศ.เกียรติคุณ นพ.ประเวศ วะสี ราษฎรอาวุโส ปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ “ทิศทางอนาคตระบบสุขภาพไทยในทศวรรษหน้า” ซึ่งมีข้อความตอนหนึ่งว่า ระบบสุขภาพในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า ต้องมีความทั่วถึงเป็นธรรม (Equity) คุณภาพดี (Quality) และมีประสิทธิภาพ (Efficiency) แต่ก่อนจะก้าวไปสู่ฝั่งฝัน ก็จำเป็นต้องย้อนกลับไปเพื่อทบทวนปัญหา โดยเฉพาะประเด็นการทุ่มงบประมาณและมุ่งเน้นการรักษา มากกว่าการสร้างสุขภาพที่ดี ซึ่งหากเราออกจากการตั้งรับ และหันหน้าให้เกิดการสร้างสุขภาพ ภายใต้นโยบาย “สร้างนำซ่อม” ก็จะส่งผลให้ประชาชนเจ็บป่วยน้อยลง ▶

ต่อด้วยเวทีเสวนาหัวข้อ “อดีต ปัจจุบัน อนาคต บนเส้นทางสร้างนำซ่อม” ซึ่งมีสาระหลักที่สอดคล้องกับการปาฐกถาของราชกรสูรอาวุโส และตอกย้ำถึงความสำคัญของการดูแลสุขภาพมากกว่าการรักษา โดย **นพ.อำพล จินตาวัฒนา** อดีตเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ระบุว่า แม้ว่าที่ผ่านมา การมี พ.ร.บ. สุขภาพแห่งชาติ จะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่มาช่วยแก้ปัญหาในระบบสุขภาพปัจจุบัน และ สช. ได้สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของ พ.ร.บ.ฉบับนี้ แต่สิ่งที่ต้องรุกต่อไปก็คือ การส่งคืนสุขภาพที่ดีให้กับคนไทยทั่วประเทศ มากกว่าการซ่อมสุขภาพด้วย

ขณะที่ **ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์** อธิการวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มองว่า งานด้านนโยบายสุขภาพจำเป็นต้องใช้

เวลายาวนานถึงจะสำเร็จ ฉะนั้นจำเป็นต้องมีความอดทน ทำงานอย่างต่อเนื่องผ่านกระบวนการคิดที่ต้องถูกต้อง

ปิดด้วยบทส่งท้าย “**คลิกมุมคิด พินิจอนาคต**” โดย **นพ.พลเดช ปิ่นประทีป** เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ที่บอกเล่ามุมมองและทิศทางการขับเคลื่อนงานของ สช. ในอนาคต โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่า สช. จะแสวงหาความร่วมมือจากภาคีพันธมิตร หน่วยงานตระกูล ส. และกระทรวงสาธารณสุข เพื่อร่วมกันผลักดันนโยบายใหม่ๆ ซึ่งต้องใช้ความกล้าหาญ และใช้เครื่องมือที่มืออย่างสร้างสรรค์

“หากเรานึกกำลังช่วยกันขับเคลื่อนนโยบายใหม่ที่ท้าทายให้เป็นจริง เชื่อว่าในอีกสิบปีข้างหน้า เราจะมีความเข้มแข็งด้านสุขภาพอย่างแน่นอน” เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ทิ้งท้าย

จลย ๓ ประเด็น ‘ขยะ-ยาเสพติด-พื้นที่เล่น’ อนุวิชาการเปิดไฟเขียว ส่งไม้ต่อ คจ.สช.

เหลือเวลาอีกเพียง ๓ เดือนเศษ ภาพความร่วมมือไม่ร่วมมือครั้งใหญ่ ภายใต้งานสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐ ก็จะมีเปิดฉากขึ้น ซึ่งขณะนี้ประเด็น “การส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น” เป็นหนึ่งในระเบียบวาระที่ผ่านการพิจารณาเข้าสู่การประชุมในช่วงปลายปี ๒๕๖๐ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ขณะที่อีก ๓ ประเด็นสำคัญ ตลอดสัปดาห์ที่ผ่านมา มีความคืบหน้าอย่างชัดเจน โดยคณะทำงานเฉพาะประเด็นได้ร่วมกันหารือ เพิ่มเติม ปรับปรุง และ สอบทานความถูกต้องของร่างเอกสารกันอย่างเข้มข้น ประกอบด้วย ๑.การมีส่วนร่วมของชุมชนในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ๒.การพัฒนาพื้นที่เล่นสร้างเสริมสุขภาวะของเด็กปฐมวัยและประถมศึกษา และ ๓.การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

ความชัดเจนสุดท้ายก่อนที่คณะกรรมการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ (คจ.สช.) จะชี้ชะตาว่าจะประกาศเป็นระเบียบวาระหรือไม่ ปรากฏชัดขึ้นจากที่ประชุมคณะอนุกรรมการวิชาการ เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๐

นพ.ประสิทธิ์ชัย มั่งจิตร ประธานอนุกรรมการวิชาการ ระบุว่า สิ่งที่คณะอนุกรรมการวิชาการต้องช่วยกันพิจารณาคือ “ความเป็นไปได้” ในการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะให้เกิดจริง ก่อนจะเสนอความก้าวหน้าในแต่ละประเด็นเข้าสู่ที่ประชุม คจ.สช. ในวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๐

การพิจารณาเริ่มต้นที่ร่างเอกสารระเบียบวาระ การส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น ซึ่งที่ประชุมได้ปรับแก้คำนิยามและ

รายละเอียดเพียงเล็กน้อย จากนั้นจึงเข้าสู่การพิจารณาร่างเอกสารเพิ่มเติมอีก ๓ ประเด็น ได้แก่ “ยาเสพติด” โดยที่ประชุมลงลึกเรื่องการเขียนร่างมติ เพื่อให้ครอบคลุมตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการในชุมชน และเสนอให้เพิ่มเติมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อาทิ ฝ่ายกฎหมาย เจ้าหน้าที่ตำรวจยุติธรรมชุมชน รวมถึงใช้กลไกชุมชนเป็นจุดหมุนให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างแท้จริง

ในส่วนของประเด็น “การพัฒนาพื้นที่เล่น” ที่ประชุมเน้นย้ำเรื่องการสร้างพื้นที่เล่นที่ต้องผนวกกับองค์ความรู้ เพื่อให้เหมาะสมต่อการพัฒนาสุขภาวะของเด็ก ความปลอดภัย และการเคารพสิทธิเด็ก พร้อมทั้งต้องสร้างความชัดเจนเชิงนโยบายและจัดทำแนวทางปฏิบัติ โดยกำหนดบทบาทและตัวผู้รับผิดชอบ รวมถึงดึงภาคเอกชนเข้ามาร่วมขับเคลื่อน อาทิ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ห้างสรรพสินค้า ที่สำคัญคือต้องทำให้กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย รู้สึกเป็นเจ้าของประเด็น

สำหรับประเด็น “การจัดการขยะมูลฝอย” มีข้อเสนอให้จัดทำบทบาทและหน้าที่ของหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ชัดเจน เขียนข้อมติให้ชาวบ้านหรือชุมชนเข้าใจโดยใช้ภาษาอย่างง่าย และช่วยกันคิดถึงแนวทางที่ทำให้ชุมชนเป็นเจ้าของมติ ซึ่งจะทำให้เกิดความยั่งยืน

ที่สุดแล้ว คณะอนุกรรมการวิชาการมีมติเห็นชอบที่จะนำเสนอทั้ง ๓ ประเด็น เข้าสู่ที่ประชุมของ คจ.สช. เพื่อพิจารณาประกาศเป็นระเบียบวาระเพิ่มเติมต่อไป